17. Suna yin gõri a kanka wai sun musulunta. Ka ce, "Kada ku yi gõrin kun musulunta a kaina. Ã'a, Allah ne ke yi muku gõri dõmin Yã shiryar da ku ga ĩmãni, idan kun kasance mãsu gaskiya.

يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا۟ ۖ قُل لَّا تَمُنُّوا۟ عَلَىٰٓ
إِسْلَـٰمَكُم ۖ بَلِ ٱللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَىٰكُمْ
لِلْإِيمَـٰنِ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿١٧﴾

18. "Lalle Allah Yanã sanin gaibin sammai da ƙasa, kuma Allah Mai gani ne ga abin da kuke aikatãwa."

إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَٱللَّهُ
بَصِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

SŨRATU Ƙ̃ — سُورَةُ قٓ

Tanã karantar da yadda mai wa'azi zai yi amfãni da kalmõmi da kuma ma'anõni mãsu tãsĩri ga rai. Annabi yakan yi huɗuba da ita a kan mimbarinsa.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Da sũnan Allah, Mai rahama, Mai jin ƙai.

1. Ƙ̃. Inã rantsuwa da Alƙur'ãni Mai girma.

قٓ ۚ وَٱلْقُرْءَانِ ٱلْمَجِيدِ ﴿١﴾

2. Ã'a, sun yi mãmãki, cewa mai gargaɗi, daga gare su, yã zo musu, sai kãfirai suka ce, "Wannan wani abu ne mai ɓan mãmãki."

بَلْ عَجِبُوٓا۟ أَن جَآءَهُم مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ فَقَالَ
ٱلْكَـٰفِرُونَ هَـٰذَا شَىْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾

3. "Shin, idan muka mutu, kuma muka kasance turɓãya (zã a kõmo da mu)? Waccan kõmowa ce mai nĩsa."

أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ۖ ذَٰلِكَ رَجْعٌۢ بَعِيدٌ ﴿٣﴾

4. Lalle ne, Mun san abin da ƙasã ke ragẽwa daga gare su, kuma wurinMu akwai wani littãfi mai tsarẽwa.

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنقُصُ ٱلْأَرْضُ مِنْهُمْ ۖ وَعِندَنَا كِتَـٰبٌ
حَفِيظٌۢ ﴿٤﴾

بَلْ كَذَّبُوا۟ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ فَهُمْ فِىٓ أَمْرٍ
مَّرِيجٍ ٥

5. Ã'a, sun ƙaryata ne game da gaskiyar a lõkacin da ta je musu, sabõda haka suñã a cikin wani al'amari mai raurawa.

أَفَلَمْ يَنظُرُوٓا۟ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ
بَنَيْنَٰهَا وَزَيَّنَّٰهَا وَمَا لَهَا مِن فُرُوجٍ ٦

6. Shin, to, ba su yi dubi ba zuwa ga samã, a bisa gare su, yadda Muka gina ta, kuma Muka ƙawãce ta, kuma bã ta da wađansu tsãgi?

وَٱلْأَرْضَ مَدَدْنَٰهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَٰسِىَ وَأَنۢبَتْنَا
فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍۭ بَهِيجٍ ٧

7. Da ƙasã, Mun miƙe ta, kuma Mun jẽfa kafaffun duwãtsu a cikinta, kuma Mun tsirar, a cikinta daga kõwane ma'auri mai ban sha'awa?

تَبْصِرَةً وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ٨

8. Dõmin wãyar da ido da tunãtarwa ga dukan bãwa mai tawakkali?

وَنَزَّلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً مُّبَٰرَكًا فَأَنۢبَتْنَا بِهِۦ
جَنَّٰتٍ وَحَبَّ ٱلْحَصِيدِ ٩

9. Kuma Mun sassaukar, daga samã, ruwa mai albarka, sa'an nan Muka tsirar game da shi (itãcen) lambuna da ƙwãya abin girbẽwa.

وَٱلنَّخْلَ بَاسِقَٰتٍ لَّهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ ١٠

10. Da itãcen dabino dõgãye, sunã da 'ya'yan itãce gunda mãsu hauhawar jũna.

رِّزْقًا لِّلْعِبَادِ ۖ وَأَحْيَيْنَا بِهِۦ بَلْدَةً مَّيْتًا ۚ كَذَٰلِكَ
ٱلْخُرُوجُ ١١

11. Dõmin arziki ga bãyi, kuma Muka rãyar da ƙasa matacciya game da shi. Kamar wannan ne fita daga kabari take.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَٰبُ ٱلرَّسِّ وَثَمُودُ ١٢

12. Mutãnen Nũhu sun ƙaryata, a gabãninsu (mutãnen yanzu) da ma'abũta Rassi,(1) da Samũdãwa.

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَٰنُ لُوطٍ ١٣

13. Da Ãdãwa da Fir'auna da 'yan'uwan Lũđu.

---

(1) Rassi sunan wata rijiya ce. Mutãnenta na zaune a gẽfenta da dabbõbinsu, sunã bauta wa gumãka, aka aika musu wani Annabi, anã ce da shi Hanzala bn Safwan kõ kuma waninsa.

14. Da ma'abũta ƙunci[1] da mutãnen Tubba'u,[2] kõwanensu ya ƙaryata Manzanni, sai ƙyacẽwaTa ta tabbata.

وَأَصۡحَٰبُ ٱلۡأَيۡكَةِ وَقَوۡمُ تُبَّعٖۚ كُلّٞ كَذَّبَ ٱلرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ١٤

15. Shin, to, Mun kãsa ne game da halittar farko? Ã'a, su, sunã a cikin rikici daga halitta sãbuwa.

أَفَعَيِينَا بِٱلۡخَلۡقِ ٱلۡأَوَّلِۚ بَلۡ هُمۡ فِي لَبۡسٖ مِّنۡ خَلۡقٖ جَدِيدٖ ١٥

16. Kuma lalle ne, haƙĩƙa, Mun halitta mutum, kuma Mun san abin da ransa ke yin waswãsi da shi, kuma Mũ ne mafi kusanta zuwa gare shi daga lakar jannayẽnsa.

وَلَقَدۡ خَلَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ وَنَعۡلَمُ مَا تُوَسۡوِسُ بِهِۦ نَفۡسُهُۥۖ وَنَحۡنُ أَقۡرَبُ إِلَيۡهِ مِنۡ حَبۡلِ ٱلۡوَرِيدِ ١٦

17. A lõkacin da mãsu haɗuwa biyu suke haɗuwa daga dãma, kuma daga hagu akwai wani (mala'ika) zaunanne.

إِذۡ يَتَلَقَّى ٱلۡمُتَلَقِّيَانِ عَنِ ٱلۡيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ قَعِيدٞ ١٧

18. Bã ya lafazi da wata magana fãce a lĩƙe da shi akwai mai tsaro halartacce.

مَّا يَلۡفِظُ مِن قَوۡلٍ إِلَّا لَدَيۡهِ رَقِيبٌ عَتِيدٞ ١٨

19. Kuma mãyen mutuwa ya jẽ da gaskiya. Wannan shĩ ne abin da ka kasance daga gare shi kanã bijirẽwa.

وَجَآءَتۡ سَكۡرَةُ ٱلۡمَوۡتِ بِٱلۡحَقِّۖ ذَٰلِكَ مَا كُنتَ مِنۡهُ تَحِيدُ ١٩

20. Kuma aka hũra a cikin ƙaho. Wancan yinin ƙyacẽwar ne fa.

وَنُفِخَ فِي ٱلصُّورِۚ ذَٰلِكَ يَوۡمُ ٱلۡوَعِيدِ ٢٠

21. Kuma kõwane rai ya zo, tãre da shi akwai mai kõra da mai shaida.

وَجَآءَتۡ كُلُّ نَفۡسٖ مَّعَهَا سَآئِقٞ وَشَهِيدٞ ٢١

22. (Sai a ce masa), "Lalle ne, haƙĩƙa, ka kasance a cikin gafala daga wannan. To, Mun kuranye maka rufinka, sabõda haka ganinka a yau, mai kaifi ne."

لَّقَدۡ كُنتَ فِي غَفۡلَةٖ مِّنۡ هَٰذَا فَكَشَفۡنَا عَنكَ غِطَآءَكَ فَبَصَرُكَ ٱلۡيَوۡمَ حَدِيدٞ ٢٢

---

(1) Ma'abũta ƙunci, mutãnen Shu'aibu ne na farko. Bãyan an halaka su, sa'an nan ya tafi Madayana.

(2) Tubba'u, Sarkin Himyar ne, a Yemen, yã musulunta amma mutãnensa suka ƙi bin sa ga addini, aka halaka su, shi kuma ya tsĩra. Shĩ ne sarki wanda ya sãɓã wa ƙã'ida: ya musulunta amma mabiyansa ba su musulunta ba.

23. Kuma abõkin haɗinsa[1] ya ce, "Wannan shi ne abin da ke tãre da ni halarce."

وَقَالَ قَرِينُهُۥ هَٰذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ ﴿٢٣﴾

24. (A ce wa malã'iku) "Ku jẽfa, a cikin Jahannama, dukan mai yawan kãfirci, mai tsaurin rai.

أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾

25. "Mai yawan hanãwa ga alhẽri, mai zãlunci, mai shakka.

مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾

26. "Wanda ya sanya, tãre da Allah, wani abin bautãwa na dabam, sabõda haka ku jẽfa shi a cikin azãba mai tsanani."

ٱلَّذِي جَعَلَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي ٱلْعَذَابِ ٱلشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾

27. Abõkin haɗinsa[2] ya ce, "Yã Ubangijinmu! Ban sanya shi girman kai ba, kuma amma ya kasance a cikin ɓata mai nĩsa."

۞ قَالَ قَرِينُهُۥ رَبَّنَا مَآ أَطْغَيْتُهُۥ وَلَٰكِن كَانَ فِي ضَلَٰلٍۭ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾

28. Ya ce, "Kada ku yi husũma a wuriNa, alhãli Na gabãtar da ƙyacewa zuwa gare ku.

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا۟ لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُم بِٱلْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾

29. "Bã a musanya magana a wuriNa. Kuma Ban zama Mai zãlunci ba ga bãyiNa."

مَا يُبَدَّلُ ٱلْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَآ أَنَا۠ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾

30. Rãnar da Muke cẽwa ga Jahannama, "Shin, kin cika?" Kuma ta ce, "Ashe,[3] akwai wani ƙãri?"

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ ٱمْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِن مَّزِيدٍ ﴿٣٠﴾

31. Kuma a kusantar dã Aljanna ga mãsu taƙawa, ba da nĩsa ba.

وَأُزْلِفَتِ ٱلْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾

---

(1) Malã'ika mai rubũtun aikinsa. Bã ya rabuwa da shi sai a hãlãye uku, wurin jimã'i da salga da wanka. Malã'ikan da aka haɗa shi da shi dõmin ya rubũta ayyukansa.

(2) Shaiɗanin da ke tãre da shi. A cikin Hadĩsi an ruwaito cẽwa kõwa yana da Shaiɗani tãre da shi, sai dai idan ya rinjãye shi, da bin abin da Allah Ya aza masa, ko kuma shi Shaiɗãnin ya rinjãye shi da bin son zũciyarsa.

(3) Wannan jawãbi na Jahannama yanã ɗaukar ma'anõni biyu. Ta farko tanã nũna ta cika ƙwarai, amma tanã kũkan a ƙãra mata wani abu a cikinta. Wannan fassara ta yi daidai da ayãr da ta ce, "Lalle na cika Jahannama daga aljannu da mutãne gabã ɗaya." Sura ta 32, ãyã ta 13. Fassara ta biyu, ita ce Jahannama nã nẽman ƙãri tanã hushi sabõda mãsu sãɓa wa umurnin Allah. Sũra ta 67 ãyõyi 6, 7 da 8.

32. "Wannan shī ne abin da ake yi muku wa'adi da shi ga dukan mai yawan kōmawa ga Allah, mai tsarēwar (umurninSa).

هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ٣٢

33. "Wanda ya ji tsōron Mai rahama a fake,(1) kuma ya zo da wata irin zūciya mai tawakkali."

مَّنْ خَشِيَ ٱلرَّحْمَٰنَ بِٱلْغَيْبِ وَجَآءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ٣٣

34. (A ce musu) "Ku shige ta da aminci.(2) Waccan ita ce rānar dawwama.

ٱدْخُلُوهَا بِسَلَٰمٍ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْخُلُودِ ٣٤

35. Sunā da abin da suke so a cikinta, kuma tāre da Mū akwai ƙārin ni'ima.

لَهُم مَّا يَشَآءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ٣٥

36. Kuma da yawa Muka halakar, a gabāninsu, (mutānen yanzu) daga waɗansu al'ummomi, (waɗanda suke) sū ne mafi ƙarfin damƙa daga gare su, sa'an nan suka yi bincike a cikin ƙasāshe: 'Kō akwai wurin tsīra?'(3) (Babu).

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُم بَطْشًا فَنَقَّبُوا۟ فِى ٱلْبِلَٰدِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ ٣٦

37. Lalle ne a cikin wancan, akwai tunātarwa ga wanda zūciyarsa ta kasance gare shi, kō kuwa ya jēfa saurāro, alhāli kuwa yanā halarce (da hankalinsa).

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُۥ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى ٱلسَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ٣٧

38. Kuma lalle ne, haƙīƙa, Mun halitta sammai da ƙasā da abin da ke a tsakāninsu, a cikin kwānaki shida, alhāli wata 'yar wahala ba ta shāfe Mu ba.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ ٣٨

39. Sabōda haka, ka yi haƙuri a kan abin da suke fadā, kuma ka yi

فَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

---

(1) Tsoron Allah a fake, shī ne a bauta masa, bā da riya ba, bayyane da ɓōye duka ɗaya.

(2) Kō kuma ku shiga da sallama.

(3) Sun nēmi wurin tsīra, ba su sāmu ba, sabōda haka kāfiran yanzu ma bā su iya sāmun wurin tsīra, sai dai idan sun kōma ga Allah ta hanyar ManzonSa kawai, watau taƙawa ga Allah ke nan. Anā kāre azābarSa da ibādarSa kamar yadda Yake so.

tasbīhi[1] game da gōdē wa Ubangijinka (watau ka yi salla) a gabānin fitōwar rānā da gabānin ɓacēwarta.

قَبْلَ طُلُوعِ ٱلشَّمْسِ وَقَبْلَ ٱلْغُرُوبِ ٣٩

40. Kuma daga dare, sai ka yi tasbīhi a gare Shi da bāyan sujada.

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَٰرَ ٱلسُّجُودِ ٤٠

41. Kuma ka saurāra a rānar da mai kira ke yin kira daga wuri[2] makusanci.

وَٱسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ ٱلْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ ٤١

42. Rānar da suke saurāron tsāwa da gaskiya. Wancan shī ne yinin fita (daga kabari).

يَوْمَ يَسْمَعُونَ ٱلصَّيْحَةَ بِٱلْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْخُرُوجِ ٤٢

43. Lalle Mū ne haƙīƙatan, Mu ne ke rāyarwa, kuma Mū ne ke kashēwa, kuma zuwa gare Mu kawai ne makōmar take.

إِنَّا نَحْنُ نُحْىِۦ وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا ٱلْمَصِيرُ ٤٣

44. Rānar da ƙasā ke tsattsāgēwa daga gare su, sunā māsu gaggāwa. Wancan tārāwar mutāne ne, mai sauƙi a gare Mu.

يَوْمَ تَشَقَّقُ ٱلْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ٤٤

45. Mū ne mafi sani game da abin da suke faɗi, kuma bā zā ka zama mai tīlasta su ba. Sabōda haka ka tunatar game da Alƙur'ani,[3] ga wanda ke tsōron ƙyacēwāTa.

نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِٱلْقُرْءَانِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ ٤٥

---

(1) Tasbīhi game da gōde wa Allah a gabānin fitar rānā, shi ne sallar asuba, na gabānin ɓacēwarta, shi ne sallar Azahar da La'asar. Daga dare kuwa, shī ne sallar Magariba da Issha'i. Bāyan sujada, shī ne sallōli na nafila kuma ma'anarsa a nan tasbīhi da tahmīdi da kabbarōri a bāyan sallōli farillai talātin da uku kōwace, sa'an nan a cika ɗari da addu'ar da aka ruwaito a nan.

(2) Mai kira shī ne Isrāfīlu a cikin ƙaho a Baitil Maƙadis dōmin a nan ƙasa ta fi zama kusa da samā.

(3) Wannan ya nūna ba a wa'azi da ilmin da bā daga Alƙur'āni aka fitar da shi ba, sai fa idan bai sāɓa wa abin da ke cikin Alƙur'āni ba.